

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 615/2025-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Arendackým, Železničiarska 13, Bratislava, proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1CoCsp/29/2022-184 zo 7. februára 2023 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/128/2023 z 27. februára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 14. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutiami všeobecných súdov označených v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť Krajskému súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že sťažovateľ ako žalobca inicioval na Okresnom súde Poprad (ďalej len „okresný súd“) spor, v ktorom sa na žalovanej obchodnej spoločnosti Union poisťovňa, a.s. (ďalej len „žalovaná“), domáhal zaplataenia 591,83 eur a 6 100 CZK s príslušenstvom. Sťažovateľ svoju žalobu odôvodnil tým, že v priebehu trvania poistného vzťahu so žalovanou (na základe zmlúv o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, pozn.) malo dôjsť k štyrom asistenčným udalostiam, pri ktorých mu malo byť odmietnuté poskytnutie asistencie, v dôsledku čoho si mal

sťažovateľ zabezpečiť asistenciu na vlastné náklady. Žalovaná sa tak na jeho úkor bezdôvodne obohatila.

3. Okresný súd žalobu sťažovateľa zamietol a v dôvodoch rozhodnutia s prihliadnutím na vykonané dokazovanie v podstatnom konštatoval, že konanie sťažovateľa spočívajúce v tom, že odkúpi vozidlo z konkurznej podstaty, toto poistí a následne s ním bez znalosti jeho technického stavu vykoná jazdu, pri ktorej sa technický stav vozidla prejaví poruchou a nepojazdnosťou vozidla, v dôsledku čoho sťažovateľ požaduje asistenčné služby a následne od poistnej zmluvy odstúpi, je konaním v rozpore s dobrými mravmi. V prípade nespôsobilosti vozidla na premávku na pozemných komunikáciách ide o vyluku a nárok na poskytnutie asistenčných služieb poistencovi nevzniká.

4. Pre posúdenie veci je tiež podstatné, že okresný súd rozhodol o žalobe na pojednávaní uskutočnenom 1. júna 2021, na ktoré riadne a včas predvolal strany sporu. Deň pred pojednávaním (31. mája 2021) sťažovateľ ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní z dôvodu pozitívneho COVID testu a požiadal o odročenie pojednávania. Prílohou jeho žiadosti bolo potvrdenie o vykonaní testu z 31. mája 2021. Okresný súd z dôvodu pochybností o dôveryhodnosti ospravedlnenia požiadal o preverenie tohto potvrdenia u oprávnenej osoby, ktorá údajne potvrdenie mala vystaviť, a zistil, že sťažovateľ nebol v uvedený deň testovaný na tomto odbernom mieste. Preto žiadosť sťažovateľa vyhodnotil ako nedôvodnú, pojednávanie vykonal a na pojednávaní rozhodol vo veci samej bez prítomnosti sťažovateľa.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie sa sťažovateľ odvolal. Okrem vecných námietok namietal aj porušenie svojho práva konať pred súdom, a to tým, že súd neakceptoval jeho ospravedlnenie z 31. mája 2021. Súd pojednával v jeho neprítomnosti bez toho, aby ho informoval, že predložené ospravedlnenie nebude akceptovať, čím mu znemožnil konať pred súdom.

6. Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby sťažovateľa a rozhodol o trovách konania. S poukazom na § 183 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) konštatoval, že okresný súd postupoval správne, ak vec prejednal v neprítomnosti sťažovateľa, pretože dôvod na odročenie pojednávania neexistoval a boli naplnené všetky zákonné podmienky na vyhlásenie meritórneho rozhodnutia. Uviedol, že sťažovateľovi nebola odňatá možnosť konať pred súdom, keďže tejto možnosti sa zbavil sám tým, že súdu predložil nepravdivé informácie tom, že 31. mája 2021 bol pozitívne testovaný na ochorenie COVID-19. Neobstála ani námietka, že mu súd neoznámil, že nevyhovel jeho žiadosti o odročenie pojednávania. O skutočnosti, že sťažovateľ nebol testovaný na ochorenie 31. mája 2021, sa totiž súd dozvedel až nasledujúci deň, t. j. v deň pojednávania. Považoval za nemysliteľné, aby sťažovateľ namietal túto skutočnosť, ak snahou sťažovateľa bolo dosiahnuť odročenie pojednávania aj za cenu uvedenia nepravdivých informácií. Nadväzne sa zaoberal právnym posúdením veci a aj v tomto smere sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie.

7. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľ podal dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f) CSP. Namietal, že k výskytu vytýkanej vady zmätočnosti došlo tým, že súd prvej inštancie nevyhovel jeho návrhu na odročenie pojednávania, hoci z § 183 ods. 4 CSP vyplýva, že súd je povinný bez výnimky a vždy bezodkladne oznámiť sporovej strane, ktorej návrh na odročenie pojednávania neakceptuje, túto skutočnosť, resp. skutočnosť, že sa pojednávanie

uskutoční. Domnieval sa, že jeho návrhu na odročenie pojednávania bolo vyhovené, keďže povinnosť podľa § 183 ods. 4 CSP zaťažuje súd v prípade, keď návrhu vyhovené nebolo. Bol toho názoru, že kým nepríde sporovej strane takéto oznámenie, môže sa oprávnené domnievať, že návrhu na odročenie pojednávania bolo vyhovené. Odvolací súd sa nepokúsil napraviť pochybenie okresného súdu ani tým, že by vo veci nariadil pojednávanie, zopakoval dokazovanie a dal sťažovateľovi priestor vyjadriť sa k veci samej.

8. Napadnutým uznesením Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) dovolanie sťažovateľa odmietol podľa § 447 písm. c) CSP. V dôvodoch rozhodnutia sa detailne zaoberal skutkovým stavom danej veci, ako aj relevantnou judikatúrou v kontexte aplikovanej právnej úpravy, pričom odobril postup súdu prvej inštancie, ak žiadosti o odročenie pojednávania nevyhoveli z dôvodu nepreukázania naplnenia zákonných predpokladov na odročenie pojednávania z dôležitých dôvodov (§ 183 ods. 1 CSP). Absencia upovedomenia o nevyhovení žiadosti o odročenie pojednávania zo strany súdu v čase, v ktorom by ani upovedomenie nebolo spôsobilé sťažovateľovi prinavrátiť možnosť rozhodnúť sa pre účasť na pojednávaní, bola potom logickým dôsledkom podstúpenia rizika znášaného stranou sporu, ktoré sa jej v tomto prípade nevyplatilo (avšak bez možnosti to následne účinne namietat').

II.

Argumentácia sťažovateľa

9. Sťažovateľ považuje napadnuté rozhodnutia krajského súdu a najvyššieho súdu za nesprávne, arbitrárne a z ústavného hľadiska za neudržateľné, pretože nenapravili procesné pochybenie súdu prvej inštancie, ktorý mu znemožnil uskutočniť jemu patriace procesné práva. V dôsledku absencie oznámenia o rozhodnutí súdu o návrhu na odročenie pojednávania sa sťažovateľ pojednávania nezúčastnil, ani nezabezpečoval žiadneho splnomocneného zástupcu. Súd pojednávanie neodročil, pojednával v jeho neprítomnosti a vydal rozsudok vo veci samej.

10. Sťažovateľ popiera, že by súdu prvej inštancie predložil nepravé, upravované či inak vadné potvrdenie o vykonaní testu na COVID-19 a o jeho výsledku. Nemal však príležitosť relevantným spôsobom preukázať pravosť potvrdenia, keďže mu v tom zabránil práve nesprávny postup súdu. Tým, že súd neoznámil zamietnutie návrhu na odročenie a znemožnil sťažovateľovi zúčastniť sa pojednávania, neumožnil mu preukázať, či na strane testovacieho zariadenia nedošlo pri vedení evidencie k účelovej manipulácii alebo k neúmyselnému pochybeniu.

11. Procesný postup zvolený okresným súdom pri svojich pochybnostiach o pravosti potvrdenia nebol správny. V takom prípade totiž § 184 ods. 2 CSP dáva súdu návod ako postupovať. Existencia dôvodov na odročenie nemusí byť v čase rozhodovania preukázaná. Zákonodarca nepodmienil odročenie pojednávania preukázaním tvrdených dôvodov či ich dôležitosť, ale pripustil, aby súdy v prípade pochybností primárne žiadosti vyhovel, najmä pokiaľ ide o prvú takúto žiadosť. Možnému zneužívaniu tohto inštitútu potom zákonodarca zabránil tým, že v prípade, ak po odročení pojednávania strana sporu nepreukáže existenciu či dôležitosť dôvodov, stratí právo na odročenie akéhokoľvek ďalšieho pojednávania. Až v prípade, že strana riadnym dokazovaním nepreukáže existenciu či dôležitosť ňou uvádzaného dôvodu, dochádza k zmene v preferencii základných zásad a uprednostní sa zásada hospodárnosti, aby sa zamedzilo

zneužívaniu inštitútu žiadosti o odročenie pojednávania. Pod riadnym preukázaním nemožno rozumieť chvatné získavanie dôkazov zo strany súdu a ich ukvapené hodnotenie v časovej tiesni a najmä bez toho, aby sa k týmto dôkazom a ich hodnoteniu mohla sporová strana akokoľvek vyjadriť.

12. Pochybenie súdu prvej inštancie podľa sťažovateľa spočíva aj v tom, že neoznámil výsledok posúdenia žiadosti sťažovateľovi, a to napriek tomu, že § 183 ods. 4 CSP túto povinnosť súdu vyslovene ukladá. V tejto súvislosti je irelevantné, aké boli dôvody na zamietnutie návrhu na odročenie pojednávania. Aj v prípade, že by sa pravosť potvrdenia napokon nepreukázala, nemalo by to vplyv na porušenie práva na spravodlivý proces a nemohlo by to legitimizovať nezákonný postup súdu. Až kým nepríde sporovej strane oznámenie v zmysle § 183 ods. 4 CSP, môže sa sporová strana oprávnene domnievať, že jej návrhu na odročenie pojednávania bolo vyhovené, čo bol aj prípad sťažovateľa.

13. Argument súdu o tom, že sťažovateľ sa nemôže dovolávať porušenia jeho práv, ak samotný sťažovateľ v návrhu na odročenie pojednávania uviedol nepravdivé informácie, nemá oporu v právnych predpisoch. Civilný sporový poriadok síce pripúšťa sankciu pre sporovú stranu, ktorá nepreukáže, že dôvod na odročenie pojednávania existoval, resp. bol dôležitý, avšak len v prípade ak k odročeniu pojednávania na základe návrhu sporovej strany prišlo. Znemožnenie výkonu práva zúčastniť sa pojednávania, vyjadriť sa na ňom k veci samej a predkladať dôkazy je závažným zásahom do práva na spravodlivý proces. Sťažovateľ navyše zdôrazňuje, že v jeho veci išlo o spotrebiteľský spor a súdy znemožnením jeho osobnej účasti na pojednávaní významne zasiahli do jeho práv. Súd má totiž práve na pojednávaní najvhodnejší priestor na splnenie svojej poučovacej povinnosti, čo mohlo ovplyvniť aj obsah samotných úkonov sťažovateľa v konaní. Ak by si súd splnil poučovaciu povinnosť, mohli by byť úkony sťažovateľa celkom iné a aj priebeh konania a posúdenie merita veci mohlo byť diametrálne odlišné.

14. Sťažovateľ podrobuje kritike aj argumentáciu najvyššieho súdu, ktorá síce má racionálny základ, avšak opomína výslovné znenie rozhodujúcich zákonných ustanovení, ako aj okolnosti prejedávanej veci. V danom prípade mal súd vedomosť o návrhu dostatočne včas a nič mu nebránilo o tomto návrhu rozhodnúť. Ako vyplýva z § 184 ods. 1 CSP, súd má rozhodnúť o odročení pojednávania „bezodkladne“. Súd je povinný rozhodnúť na základe tých dôkazov, ktoré má k dispozícii, a nie začať zabezpečovať dôkazy k okolnostiam tvrdným stranou sporu. Ak strana nepredložila dostatočné dôkazy, má návrh bezodkladne zamietnuť a ihneď o tom upovedomiť stranu sporu. Ak tak neurobil a nerozhodol o návrhu bezodkladne, ale až po začiatku pojednávania, nie je možné pričítať následky tohto nesprávneho postupu súdu sporovej strane. Súd v priamom rozpore s právnou úpravou dostal sťažovateľa a celú situáciu do pozície, z ktorej ani pri oznámení negatívneho posúdenia návrhu na odročenie pojednávania už nemohol sťažovateľ urobiť žiadne kroky k ochrane svojich práv. Neoznámenie negatívneho stanoviska o návrhu na odročenie pojednávania nemožno posudzovať iba z toho pohľadu, či by sa strana ešte mohla pojednávania zúčastniť, ale aj z pohľadu možnosti navrhnuť dôkazy na preukázanie dôležitosti dôvodu na odročenie.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom krajského súdu:

15. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu bol sťažovateľ oprávnený podať dovolanie, čo aj využil. Dovolanie predstavovalo účinný prostriedok, prostredníctvom ktorého najvyšší súd poskytoval ochranu základným právam i právam zaručeným medzinárodnými zmluvami, ktorých porušenie sťažovateľ namieta v ústavnej sťažnosti. Je tak naplnená ústavná podmienka na aktiváciu princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“), ktorý ústavnému súdu odníma právomoc konať a rozhodovať o ochrane označených základných práv i práva podľa dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu.

16. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

17. Podstatou tejto časti ústavnej sťažnosti je námietka sťažovateľa o porušení jeho práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktoré považuje za nesprávne a arbitrárne. Vyjadruje nesúhlas s argumentáciou najvyššieho súdu k namietanej procesnej vade a predostiera vlastný pohľad na vec i na interpretáciu relevantnej právnej úpravy.

18. V kontexte prezentovanej sťažnostnej argumentácie ústavný súd považuje v prvom rade za žiaduce zdôrazniť, že si plne uvedomuje úlohu najvyššieho súdu v civilnom procese, ktorý rozhoduje ako dovolací súd v už právoplatne skončenom spore. Rešpektuje aj jeho vlastnú diskreciu vo vzťahu k posudzovaniu prípustnosti a dôvodnosti dovolania, čo však nevyklučuje, aby ústavný súd v konaní o ústavnej sťažnosti následne preskúmal, či právomoc najvyššieho súdu bola realizovaná ústavne konformným spôsobom. Pritom je nutné zdôrazniť, že ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, resp. či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

19. Ústavný súd tak zameral svoju pozornosť na to, či najvyšší súd pri svojom rozhodovaní o dovolaní sťažovateľa ústavne akceptovateľným spôsobom vysvetlil dôvody svojho rozhodnutia, a teda či účinky jeho dovolacej právomoci boli zlučiteľné s právom strany sporu na prístup k súdu

a súčasne či zo strany najvyššieho súdu došlo k splneniu požiadaviek kladených na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia, a to so zreteľom na už uvedené východiská a možnosti ústavného prieskumu napadnutého uznesenia. V opačnom prípade by totiž ústavný súd nahrádzal právomoc najvyššieho súdu, čo nie je jeho úlohou.

20. Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia najskôr poukázal na závery všeobecných súdov a nadväzne uviedol právne dôvody odmietnutia dovolania. K námietke sťažovateľa o existencii údajnej procesnej vady v súvislosti s vykonaním pojednávania bez jeho prítomnosti zdôraznil znenie aplikovanej právnej úpravy, podľa ktorej je odročenie pojednávania viazané nielen na existenciu dôležitého dôvodu na strane sporu alebo jej zástupcu, ale (kumulatívne) aj na nemožnosť spravodlivo od nich žiadať, aby sa nechali zastúpiť. Ak je dôvodom odročenia nepriaznivý zdravotný stav strany, možno vždy spravodlivo žiadať, aby bola zastúpená na ďalšom nariadenom pojednávaní inou osobou (§ 183 ods. 1 a 2 CSP). Ak súd zistí, že stranou uvedený dôvod na odročenie pojednávania „nie je dôležitý“, bezodkladne o tom upovedomí stranu, ktorá odročenie navrhla. Nadväzne najvyšší súd ozrejmil skutkový stav v sťažovateľovej veci, podporil ho listinnými dôkazmi založenými v spise (bod 18 napadnutého uznesenia) a vyhodnotil postup súdu prvej inštancie ako neodporujúci zneniu § 183 CSP. Sťažovateľ deň pred nariadeným pojednávaním doručil súdu žiadosť o odročenie pojednávania, ktorú odôvodnil zlým zdravotným stavom, teda principiálne dôležitým dôvodom, na ktorého preukázanie ale predložil súdu potvrdenie o vykonaní testu na ochorenie COVID-19, ktoré sa ukázalo nepravdivé. Najvyšší súd zdôraznil, že povinnosťou súdu je postupovať v konaní tak, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, a zároveň je jeho oprávnením odmietnuť a sankcionovať procesné úkony, ktoré zjavne slúžia na zneužitie práva, prípadne vedú k nedôvodným priet'ahom v konaní. Takú situáciu identifikoval aj v prístupe sťažovateľa. Súd podľa názoru najvyššieho súdu nie je povinný akceptovať akékoľvek ospravedlnenie neúčasti strany sporu na nariadenom pojednávaní. Na to, aby mohol odročiť pojednávanie z dôležitého dôvodu, bol sťažovateľ povinný predložiť súdu dôveryhodné potvrdenie, čo neurobil. V okolnostiach danej veci tak ústavný súd považuje aplikáciu relevantnej právnej úpravy a jej interpretáciu v kontexte základných princípov CSP (čl. 5 a 17 základných princípov CSP) za rozumnú, logickú a prilievajúcu danej veci, a teda za takú, ktorej niet z ústavnoprávneho hľadiska čo vytknúť.

21. Ústavný súd nevyrušuje ani tá časť odôvodnenia napadnutého uznesenia, v ktorej najvyšší súd reagoval v podstate na všetky ďalšie dovolacie námietky (obsahovo zhodné s tými, ktoré sťažovateľ uvádza v ústavnej sťažnosti), najmä na povinnosť upovedomiť žiadateľa o spôsobe vybavenia jeho žiadosti. Aj v tejto súvislosti najvyšší súd poukázal na nutnosť posudzovania okolností každého konkrétneho prípadu a úmerne časovému priestoru vytvorenému na upovedomenie. Ak by súd napriek zisteniu neexistencie žiadateľom tvrdeného dôležitého dôvodu odročenia pojednávania už nemal možnosť žiadateľa upovedomiť o nevyhovení jeho žiadosti s časovým predstihom pred pojednávaním, a aj v takom prípade by malo byť jedinou alternatívou k nemožnosti učiniť zadosť upovedomovacej povinnosti vyhovieť žiadosti o odročenie pojednávania, zákonná úprava rozlišujúca medzi dôvodmi dôležitými a inými (explicitne) a aj medzi existujúcimi a neexistujúcimi (implicitne) by bola zbavená jej reálneho obsahu a formálne trvanie na bezvýnimčnom plnení si povinností súdu by bolo povýšené nad jej materiálny cieľ. Vysvetlil, že ak je nepochybná existencia dôvodu, resp. jeho dôležitosť, súd bude mať dostatočný podklad na vyhovieť žiadosti a žiadateľ sa

o tom spravidla dozvie z predvolania na ďalšie pojednávania. Ak však pôjde o prípad opačný (ako vo veci sťažovateľa), podľa názoru najvyššieho súdu strana žiadajúca o odročenie pojednávania z dôvodu, ktorý sa ešte pred rozhodnutím o jej žiadosti ukáže ako nepravdivý (neexistujúci), musí niesť riziká spojené s takýmto postupom, a to počnúc nepotrebnosťou jej upovedomenia o nevyhovení žiadosti (ktoré sa vyžaduje len pri nedôležitosti dôvodu, a nie pri jeho neexistencii), a končiac prejednaním veci v jej neprítomnosti, bez možnosti neskôr účinne namietat' porušenie procesných práv.

22. Ústavný súd si uvedomuje, že procesná sankcia v podobe vydania rozhodnutia na pojednávaní bez účasti sťažovateľa a bez jeho upovedomenia o tomto postupe sa môže javiť ako prísna. Avšak je potrebné zohľadniť všetky skutkové okolnosti danej veci v kontexte právnej úpravy tak, ako to urobili všeobecné súdy, ako aj to, že sťažovateľ mal možnosť v rámci odvolacieho konania pred krajským súdom a neskôr aj pred najvyšším súdom preukázať pravosť potvrdenia o vykonaní testu z 31. mája 2021 (resp. navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy, výsluch svedkov a pod.), čo však neurobil. Ani v konaní o ústavnej sťažnosti nepredkladá takú argumentáciu, s ktorou by sa všeobecné súdy neboli vysporiadali alebo by sa ňou odmietli zaoberať. Preukázanie tvrdenia o existencii dôležitého dôvodu na odročenie pojednávania zaťažuje stranu sporu už v momente, keď o odročenie pojednávania žiada, a to bez ohľadu na to, či ide o spotrebiteľa alebo nie. Sťažovateľ túto povinnosť nespĺnil nielen v kľúčový moment, ale ani neskôr v ďalších štádiách konania, a to napriek tomu, že v jeho priebehu mal vytvorený veľkorysý procesný priestor. Argument o odňatí príležitosti preukázať pravosť predloženého dokumentu tak zostala v rovine ničím nepodloženého tvrdenia, bez právnej relevancie a bez potenciálu zvrátiť procesný postup konajúcich súdov vo svoj prospech.

23. Takto potom (v rámci námietok sťažovateľa) obstoja už uvedené závery, ku ktorým dospel najvyšší súd. Aj keď strana sporu vo svojej žiadosti o odročenie pojednávania uvedie dôvod, inak spôsobilý viesť k záveru o odročení pojednávania, nie je súd vždy povinný takýto dôvod akceptovať, a to najmä vtedy, ak je stranou sporu uplatnený k procesnej obštrukcii. Za týchto okolností potom obstoja záver o tom, že zvrátenia tohto stavu sa nemožno dovolávať cez využitie gramatického či prísne formalistického výkladu zákona. Povinnosť súdu nájsť právo totiž neznamená len vyhľadávať priame a výslovné pokyny v zákonomom texte, ale tiež povinnosť zisťovať a formulovať, čo je konkrétnou právnou normou sledované.

24. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu odôvodnení rozhodnutí vo veci konajúcich súdov, nepovažuje procesný postup a ani riešenie a výsledok sporu za nespravodlivý, pričom na rozdiel od sťažovateľa považuje odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov za dostatočné, argumentačne konzistentné, rešpektujúce na vec dopadajúcu právnu úpravu v kontexte rozhodných skutočností. Odmietnutie dovolania sťažovateľa najvyšším súdom neznamenalo v okolnostiach posudzovanej veci porušenie ním označených práv, pretože nebola zistená žiadna možnosť ich porušenia, ktorej reálnosť by mohol ústavný súd posúdiť po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

25. V súvislosti s prejavom nespokojnosti sťažovateľa s napadnutým rozhodnutím ústavný súd poukazuje na to, že základné právo na súdnu a inú právnu ochranu nemožno stotožňovať

s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu (IV. ÚS 329/04, II. ÚS 106/05, III. ÚS 32/07, III. ÚS 302/09, III. ÚS 75/2010), čomu podľa názoru ústavného súdu učinili všeobecné súdy v danej kauze zadosť.

26. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. októbra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu